

Energi & klimaregnskap 2019

Sparebank 1 Nord-Norge

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter alle registrerte utslipp fra SpareBank 1 Nord-Norge.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-I er basert på denne.

Energi og klimaregnskap

Kategori	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp (tCO2e)	Utslipp (fordeling)
<i>Transport</i>				96.7	22.9	2.8%
Bensin		4 100.0	liter	39.4	9.5	1.1%
Diesel (NO)		5 600.0	liter	57.3	13.4	1.6%
Scope 1 total				96.7	22.9	2.8%
<i>Elektrisitet*</i>				5 308.1	207.0	25.0%
Elektrisitet Nordisk miks		5 308 128.0	kWh	5 308.1	207.0	25.0%
<i>Fjernvarme/kjøling Nordiske lok.</i>				463.1	11.8	1.4%
Fjernvarme Norsk miks		463 105.0	kWh	463.1	11.8	1.4%
Scope 2 total				5 771.2	218.8	26.4%
<i>Flyreiser</i>				-	520.9	62.9%
Fly kontinentalt/Norden	Europa	406 241.0	pkm	-	34.0	4.1%
Fly kontinentalt/Norden	Norden	75 842.0	pkm	-	6.3	0.8%
Fly interkontinentalt		426 869.0	pkm	-	44.1	5.3%
Fly innenlands		3 237 217.0	pkm	-	436.4	52.7%
<i>Forretningsreiser</i>				-	52.6	6.4%
Km-godtgj.bil(NO)		376 000.0	km	-	52.6	6.4%
<i>Avfall</i>				-	13.5	1.6%
Restavfall,forbrenning		26 130.0	kg	-	13.1	1.6%
Papiravfall,gjenvinning		8 110.0	kg	-	0.2	-
Glassavfall,gjenvinning		390.0	kg	-	-	-
Organisk avfall,gjenvinning		9 840.0	kg	-	0.2	-
EE-avfall,gjenvinning		67.0	kg	-	-	-
Hazardous waste, recycled		69.0	kg	-	-	-
Scope 3 total				-	587.0	70.8%
Total				5 868.0	828.7	100.0%
<i>Electricity market-based</i>						
<i>Scope 2 market-based</i>					11.8	
<i>Total market-based</i>					621.7	

Klimaregnskap 2019

SpareBank 1 Nord-Norge hadde i 2019 et totalt klimagassutslipp på 828,7 tonn CO2-ekvivalenter (tCO2e). Det var en prosentvis reduksjon på 5% sammenlignet med 2018, tilsvarende -43 tCO2e.

Klimagassutslipp i 2019 hadde følgende fordeling:

Scope 1: 2,8% (22,9 tCO2e)

Scope 2: 26,4% (218,8 tCO2e)

Scope 3: 70,8% (587,0 tCO2e)

Det var en reduksjon i klimagassutslipp i samtlige scopes sammenlignet med utslipp i 2018.

KPI

Energiforbruk per areal og totalt energiforbruk ble redusert med respektive 14,5% og 14,2%.

Utslipp per årsverk ble redusert med 11,5%, mens utslipp per mill.NOK omsetning ble redusert med 13,1%.

Scope 1

Drivstofforbruk: Bedriften sine firmabiler (eide, leide, leaset) hadde et faktisk forbruk av fossilt drivstoff hvor 4100 liter bensin ga et utslipp på 9,5 tCO₂e mens 5600 liter diesel ga et utslipp på 13,4 tCO₂e. Det var en liten reduksjon på henholdsvis 2,8% og 0,8% sammenlignet med 2018.

Scope 2

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i egneide eller leide lokaler/bygg. Tabellen viser klimagassutslipp fra elektrisitet utregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Utslippene fra elektrisitetsforbruk ble redusert med 4% fra 2018 til 2019.

En av årsakene til denne nedgangen er fordi utslippsfaktoren Nordisk miks ble redusert med 13% siden 2018, noe som reflekterer at det er produsert elektrisitet fra kilder med lavere klimagassutslipp (slik som vannkraft sammenlignet med gasskraft) i 2019 sammenlignet med året før.

Klimagassutslipp beregnet med en Markedsbasert faktor er presentert under tabellene i denne rapporten. Praksisen med å presentere utslippene fra elektrisitetsforbruk med to ulike utslippsfaktorer er videre forklart under Scope 2 i Metode og kilder. SpareBank 1 Nord-Norge kjøpte opprinnelsesgarantier (OG/REC) for alt sitt elektrisitetsforbruk i 2019.

Fjernvarme: Bruk av fjernvarme i eide/leide bygg. Totale klimagassutslipp fra fjernvarme økte med 79,2% fra 2018 til 2019, som utgjør 5,2 tCO₂e. En sentral årsak til det økte forbruket av fjernvarme var fordi det ble tatt i bruk et nytt bygg i 2019 som forbruker fjernvarme.

Scope 3

Flyreiser: Målt i reise personkilometer (pkm) per region. Flyreiser ga et klimagassutslipp på 520,9 tCO₂e og stod for 62,9% av totale klimagassutslipp fra banken. Sammenlignet med 2018 hadde banken en 5,9% reduksjon i klimagassutslipp fra flyreiser. Slik som foregående år var det kun reisevirksomheten til morbanken SpareBank 1 Nord-Norge som ble inkludert i klimaregnskapet, og ikke datterselskapene (SpareBank1 Finans Nord-Norge, SpareBank1 Regnskapshuset Nord-Norge, eiendomsMegler1 Nord-Norge AS).

Km-godtgjørelse: Det ble gitt kilometergodtgjørelse for banken sine ansatte for 367 000 km i 2019. Det tilsvarer et klimagassutslipp på 52,6 tCO₂e, omtrent tilsvarende som i 2018.

Avfall: Rapportert avfall i kilogram fordelt på ulike avfallsfraksjoner, samt behandlingsmetode (resirkulert, energigjenvunnet, deponert). Utslipp fra avfall var 13,5 tCO₂e i 2019. Utslippene ble redusert med 30,8% sammenlignet med tall fra 2018. Reduksjonen skyldes nybygg og renovering av hovedkontor i Tromsø som startet i 2017 og ble ferdigstilt i januar 2020. Lokalene måtte tømmes og i den forbindelse ble det gjort en opprydding som ga ekstraordinært avfall i 2018.

Årsrapport - klimaregnskap (tCO₂e)

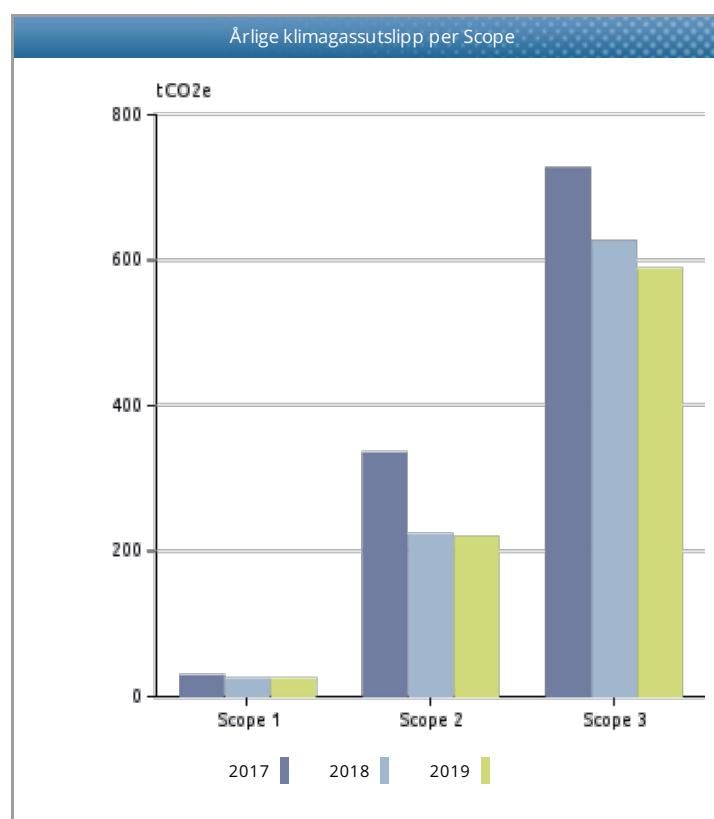
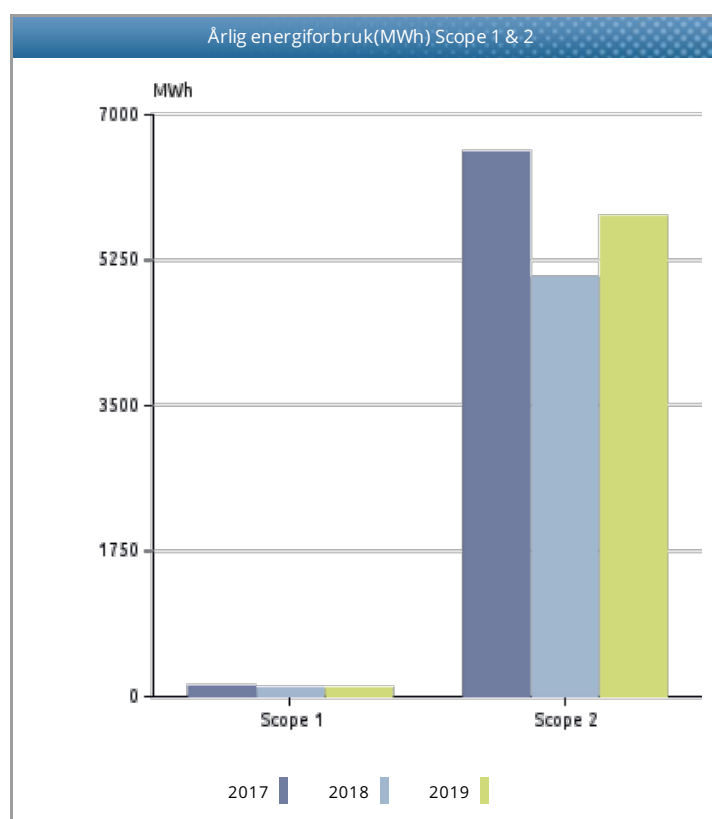
Kategori	Forklaring	2017	2018	2019	% endring fra forrige år
<i>Transport</i>					-
Diesel (B5)		16.9			-
Diesel (NO)			13.8	13.4	-2.8%
Bensin		11.1	9.4	9.5	0.8%
Scope 1 Utslipp		27.9	23.2	22.9	-1.3%
<i>Fjernvarme/kjøling Nordiske lok.</i>					-
Fjernvarme Norsk miks		6.5	6.6	11.8	79.2%
<i>Elektrisitet*</i>					-
Elektrisitet Nordisk miks		327.5	215.7	207.0	-4.0%
Scope 2 Utslipp		334.0	222.2	218.8	-1.5%
<i>Flyreiser</i>					-
Fly kontinentalt/Norden		125.3	37.5		-100.0%
Fly kontinentalt/Norden	Europa			34.0	100.0%
Fly kontinentalt/Norden	Norden			6.3	100.0%
Fly innenlands			489.6	436.4	-10.9%
Fly interkontinentalt		14.0	13.9	44.1	216.4%
Fly nordisk		482.5	12.6		-100.0%
<i>Avfall</i>					-
Glassavfall, gjenvinning		-	-	-	-
Hazardous waste, recycled		0.1	-	-	-
Organisk avfall, gjenvinning		0.5	0.3	0.2	-32.5%
Papiravfall, gjenvinning		0.7	0.3	0.2	-46.6%
Restavfall, forbrenning		39.7	18.9	13.1	-30.5%
EE-avfall, gjenvinning				-	-
<i>Forretningsreiser</i>					-
Km-godtgj.bil(NO)		63.1	52.4	52.6	0.5%
Scope 3 Utslipp		725.8	625.6	587.0	-6.2%
Total		1 087.7	871.0	828.7	-4.9%
Prosentvis endring			-19.9%	-4.9%	

Market-based GHG emissions summary

Kategori	Enhet	2017	2018	2019
<i>Electricity market-based</i>	tCO ₂ e	1732	1385	
<i>Scope 2 market-based</i>	tCO ₂ e	1738.5	1391.6	11.8
<i>Total market-based</i>	tCO ₂ e	2492.2	2040.4	621.7
Prosentvis endring			-18.1 %	-69.5 %

Nøkkeltall - Energi og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2017	2018	2019	% endring fra forrige år
Sum kWh/m ²		162.6	125.3	143.4	14.5%
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)		6 660.8	5 140.5	5 868.0	14.2%
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO ₂ e)		1 087.7	871.0	828.7	-4.9%
Totale tCO ₂ e/årsverk		2.0	1.5	1.4	-11.5%
Total tCO ₂ e/omsetning		0.5	0.4	0.3	-13.1%

Metode og referanser

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. "A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition", én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skilles det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderer eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale produksjonsmikser, historisk treårs rullerende gjennomsnitt (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitets-forbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (marked). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en mikser av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles *residual mikser*, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2019). Government emission conversion factors for greenhouse gas

company reporting (DEFRA)

IEA (2019). CO2 emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2019). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2019). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2019). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.